

UZASADNIENIE

Powód, Syndyk Masy Upadłości (...)w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych R. S. i B. P. kwoty 1.488,14 zł. z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 13 lipca 2012 r. zawarł z K. P. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której (...) udzieliła mu pożyczki w kwocie 18.000,00 zł., oprocentowanej według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16,80% w skali roku. Umowa pożyczki została poręczona przez R. S.. W dniu 14 lutego 2017 r. pożyczkobiorca – K. P. zmarł, pozostawiając nieuregulowane zadłużenie. Pożyczka stała się natychmiast wymagalna w chwili ustania członkostwa w (...), przez co rozumie się również śmierć pożyczkobiorcy. Nie toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym K. P., a w jego sytuację prawną jako spadkodawcy z mocy ustawy weszła jego żona – B. P.. Powód wezwał spadkobierczynię i poręczyciela do dobrowolnej spłaty należności nieuregulowanych przez pożyczkobiorcę.

Na wysokość dochodzonego pozwym roszczenia składają się: niespłacony kapitał pożyczki w kwocie 1.474,41 zł. oraz odsetki karne w kwocie 13,73 zł. z tytułu należności przeterminowanych.

Pismem z dnia 10 kwietnia 2018 r. powód cofnął pozew co do kwoty 70,00 zł. wraz ze zrzeczeniem się roszczenia z uwagi na wpłatę, dokonaną w dniu 20 lutego 2018 r. Jednocześnie zażądał zasądzenia odsetek umownych, liczonych od dnia wniesienia pozwu do dnia 20 lutego 2018 r. od kwoty 1.488,14 zł. i od dnia 21 lutego 2018 r. do dnia zapłaty od kwoty 1.418,14 zł. (k. 14-15)

Pozwana B. P. nie stawiała się na rozprawę i nie zajęła stanowiska w sprawie.

Pozwany R. S. nie kwestionował okoliczności sprawy, natomiast wniósł o obciążenie spłatą zadłużenia pozwaną, jako spadkobierczynię zmarłego K. P..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...)w W. z siedzibą w W. zawarła w dniu 13 lipca 2012 r. z pożyczkobiorcą K. P. umowę pożyczki konsumenckiej nr (...). Na jej podstawie pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w wysokości 18.000,00 zł. na okres od 13 lipca 2012 r. do 12 lipca 2017 r., oprocentowanej według zmiennej stopy procentowej, ustalonej przez Zarząd (...), wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16,80% w skali roku. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 21,57%, a całkowita kwota do zapłaty w dniu zawarcia umowy – 27.803,81 zł. Pożyczkobiorca zobowiązał się ponieść koszty prowizji za udzielenie pożyczki w kwocie 900,00 zł. oraz koszty związane z ustanowieniem zabezpieczeń. Pożyczkodawca w § 30 umowy zastrzegł sobie prawo do jej wypowiedzenia z 30 - dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia po upływie okresu wypowiedzenia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, w szczególności gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu go listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Pożyczkobiorca pokwitował jednocześnie odbiór kwoty pożyczki (§ 39 umowy). Poręczycielem pożyczki był R. S.. Jego żona L. S. wyraziła zgodę na poręczenie.

(dowód: umowa pożyczki nr (...) k. 37-40, uchwały Zarządu (...) wraz z tabelami opłat i prowizji k. 60-89)

K. P. zobowiązał się do spłaty pożyczki zgodnie z planem spłaty z dnia 13 lipca 2012 r., stanowiącym integralną część zawartej w dniu 13 lipca 2012 r. umowy. Wyszczególniono w nim datę spłat, wysokość rat i ich ilość, jak też wysokość

ustalonych odsetek umownych, zgodnie z wysokością oprocentowania, wskazanego w umowie pożyczki, tj. 16,80 % w skali roku.

(dowód: aktualny harmonogram spłaty pożyczki k. 44-45)

Zgodnie z § 70 Statutu (...) w W., w razie ustania członkostwa roszczenie o zwrot pożyczki lub kredytu staje się wymagalne z dniem ustania członkostwa. Zarząd może postanowić inaczej w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W myśl § 15 Statutu (...), członkostwo w(...)ustaje na skutek m.in. śmierci członka. Członka zmarłego skreśla się z rejestru członków Kasy ze skutkiem od dnia, w którym nastąpiła śmierć (§ 21 Statutu (...)).

(...)w W. w Regulaminie udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich w § 28 zawarła zapis, zgodnie z którym w przypadku niespłacenia pożyczki lub jej raty w terminie, należność z tytułu udzielonej pożyczki staje się w następnym dniu należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa - od całości zadłużenia, pobierane są odsetki według stopy procentowej, obowiązującej w danym okresie dla należności przeterminowanych. Wysokość stopy procentowej dla należności przeterminowanych ustala w drodze uchwały Zarząd Kasy, z tym zastrzeżeniem, że maksymalna stopa procentowa nie może przekraczać w stosunku rocznym czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. § 35 Regulaminu precyzował, iż spłatę należności Kasa zalicza przede wszystkim na koszty windykacji, prowizje i opłaty, następnie na odsetki od kapitału przeterminowanego, wymagalne odsetki za okresy rachunkowe i w ostatniej kolejności na kapitał przeterminowany.

(dowód: Statut (...) k. 90-109, Regulamin udzielania kredytów i pożyczek k. 41-43)

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy postanowieniem z dnia 05 lutego 2015 r., sygn. akt X GU 53/15, ogłosił upadłość (...) w W. z siedzibą w W.. Postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r., sygn. akt X GUp 87/15, został ustanowiony syndyk masy upadłości w osobie L. K..

(dowód: postanowienie z dnia 05.02.2015 r. k. 27, postanowienie z dnia 19.03.2015 r. k. 28)

Pożyczkobiorca K. P. zmarł w dniu 14 lutego 2017 r. Nie toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po nim. W chwili śmierci był on żonaty z B. P..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k.51, pismo Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 03.10.2017 r. k. 52)

(...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. pismem z dnia 10 października 2017 r. wezwała pozwaną B. P. jako spadkobiercę zmarłego K. P. do zapłaty zaległego zadłużenia, wynikającego z umowy pożyczki nr (...) z dnia 13 lipca 2012 r., które na ten dzień wynosiło 1.636,57 zł., wyznaczając termin 14 dni. Pismem z dnia 19 grudnia 2017 r. powód skierował do pozwanej ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 1.667,02 zł. w terminie 14 dni. Takiej samej treści wezwanie w dniu 19 grudnia 2017 r. wysłano do pozwanego R. S. jako poręczyciela zmarłego pożyczkobiorcy.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 10.10.2017 r. z dowodem nadania k. 54-55, ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 19.12.2017 r. z dowodem nadania k. 56-57, 58).

Łączna wysokość zadłużenia, wynikającego z powyższej umowy pożyczki nr (...) z dnia 13 lipca 2012 r., wynosiła na dzień 08 lutego 2018 r. 1.488,14 zł. i składały się na nie:

- niespłacony kapitał w kwocie 1.474,41 zł.,
- odsetki z tytułu należności przeterminowanych w kwocie 13,73 zł.

(dowód: raport zadłużenia k. 59)

W dniu 20 lutego 2018 r. na poczet przedmiotowej pożyczki uiszczona została kwota 70,00 zł., którą zaliczono: 56,27 zł. na spłatę kapitału i 13,73 zł. na spłatę odsetek karnych. W związku z tym na dzień 20 lutego 2018 r. łączna wysokość zadłużenia z powyższej umowy wynosiła 1.418,14 zł. z tytułu niespłaconego kapitału.

(okoliczność przyznana, ponadto: dowód: raport zadłużenia k. 111, wykaz wpłat na poczet pożyczki nr (...) k. 112)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez stronę powodową dokumenty, które nie były kwestionowane przez pozwanych.

Z dowodów tych wynika, że ostateczna wysokość roszczenia to kwota 1.418,14 zł. Pozwany R. S. nie kwestionował powyższych okoliczności, wniósł jedynie o obciążenie spłatą pozwanej jako spadkobiercy ustawowego zmarłego pożyczkobiorcy. W konsekwencji, Sąd uznał powyższe okoliczności za przyznane w oparciu o treść art. 229 k.p.c., zgodnie z którym, nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości.

Pozwana B. P. nie złożyła odpowiedzi na pozew ani nie ustosunkowała się do żądania pozwu, wobec czego wyrok w stosunku do niej jest wyrokiem zaocznym. Zgodnie bowiem z treścią art. 339 § 1 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. (§ 2)

Powód wywodzi swoje roszczenie z umowy pożyczki gotówkowej. Zastosowanie więc w omawianej sprawie ma ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z przywołaną ustawą, przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej „kredytodawcą”, udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci. W myśl art. 3 ust. 2 powołanej ustawy, za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki. Wymieniona ustawa nie wyłącza stosowania przepisów, dotyczących pożyczki, zawartych w Kodeksie cywilnym. Zgodnie natomiast z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Podstawę prawną roszczenia, skierowanego przeciwko pozwanemu R. S., stanowi art. 876 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Stosownie natomiast do treści art. 881 k.c., w braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny. Zgodnie z poglądem, funkcjonującym w doktrynie i orzecznictwie, poręczenie jest zabezpieczeniem akcesoryjnym. Akcesoryjność poręczenia należy rozumieć jako powiązane z zabezpieczonym zobowiązaniem głównym. W braku przeciwnego zastrzeżenia poręczenie ma charakter akcesoryjny, a nie subsydiarny, co oznacza, że poręczyciel odpowiada jak współdłużnik solidarny (art. 881 k.c.), a zatem jego dług staje się wymagalny z chwilą, gdy dłużnik główny opóźni się ze spełnieniem swego świadczenia.

Z kolei podstawę prawną roszczenia wobec pozwanej B. P. stanowią przepisy, regulujące sprawy spadkowe. Zgodnie z art. 925 k.c., spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku, zaś otwarcie spadku następuje w chwili śmierci osoby fizycznej (art. 924 k.c.). Z chwilą otwarcia spadku określone prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą na spadkobierców (art. 922 k.c.). Spadek stanowi zatem ogół praw i obowiązków majątkowych zmarłego o charakterze cywilnoprawnym. Obowiązki majątkowe zmarłego (długi spadkowe), przechodząc na spadkobierców, rodzą po ich stronie obowiązek ich uregulowania.

W myśl art. 926 § 1 k.c., powołanie do spadku wynika z ustawy (dziedziczenie ustawowe) lub z testamentu (dziedziczenie testamentowe). W przypadku braku testamentu tytuł powołania do spadku stanowi ustawa. Ustalenie kręgu osób, powołanych do dziedziczenia z mocy ustawy, opiera się więc na założeniu, że skoro spadkodawca nie pozostawił testamentu oznacza to, że nie miał zamiaru modyfikować przyjętych rozwiązań kodeksowych. Zgodnie z regułą ogólną z art. 931 § 1 k.c., pierwsza grupa spadkobierców ustawowych to osoby z kręgu najbliższych, czyli małżonek i dzieci zmarłego.

W związku z powyższym wskazać należy, że zgodnie z ww. przepisami pozwana, jako spadkobierczyni ustawowa pożyczkobiorcy wstąpiła po jego śmierci w ogół jego praw i obowiązków. Zatem jest odpowiedzialna za zobowiązania zmarłego pożyczkobiorcy, w tym za niespłaconą pożyczkę, udzieloną mu przez (...)w W. (art. 922 k.c. w zw. z art. 931 § 1 k.c.).

W ocenie Sądu, strona powodowa sprostала ciężącemu na niej obowiązkowi udowodnienia (wynikającemu z art. 6 k.c.), że umowa poręczenia została prawidłowo zawarta. Wobec niewywiązania się przez kredytobiorcę z zaciągniętego zobowiązania zaktualizowała się odpowiedzialność pozwanej B. P. jako spadkobierczyni ustawowej K. P. oraz odpowiedzialność pozwanego R. S. – jako poręczyciela.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w pkt 1 sentencji - na podstawie powołanych przepisów zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 1.418,14 zł. Na podstawie art. 481 k.c. i art. 482 k.c. Sąd zasądził również odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 1.488,14 zł. od dnia 13 lutego 2018 r. do dnia 20 lutego 2018 r. oraz od kwoty 1.418,14 zł. od dnia 21 lutego 2018 r. do dnia zapłaty.

Sąd umorzył postępowanie co do kwoty 70,00 zł. z uwagi na cofnięcie pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tej części. Uznając cofnięcie pozwu za dopuszczalne w świetle przepisu art. 203 § 4 k.p.c., na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. Sąd orzekł, jak w pkt 2 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obciążając solidarnie pozwanych kosztami procesu, poniesionymi przez powoda, tj. kwotą 317,00 zł., na którą składają się: koszty zastępstwa procesowego – 270,00 zł., opłata od pozwu – 30,00 zł. i opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17,00 zł. (pkt 3 wyroku)

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd nadał wyrokowi w punkcie 1 w stosunku do pozwanej B. P. rygor natychmiastowej wykonalności w związku z tym, że orzeczenie wobec niej jest wyrokiem zaocznym (pkt 4 i 5 wyroku).

SSR Agnieszka Brzoskowska